

DEVAM EDEN PROJELER (GELİME RAPORU)

AFA ADI : TAHILLAR

PROJE ADI : ÜLKESEL TRITİKALE İSLAH PROJELERİ

Proje No	TAGEM/TBAD/13/A12/P09/002
Proje Adı	ÜLKESEL TRITİKALE İSLAH PROJELERİ
Projeyi Yürüten Kurulu	Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü
Projeyi Destekleyen Kurulu	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Dr. Emel ÖZER
Yardımcı Araştırmacılar	Seyfi Taner, Ramazan Ayrancı, Sait Çeri, Musa Türköz, Yüksel Kaya, Şahin İsmail Çerit, Enes Yakıncı, İbrahim Kara, İker Topal, Aysun G. Akcaçık, Dr.Telat Yıldırım, Meltem Yılmaz, Melek Bayraktaroğlu.
Başlangıç – Bitiş Tarihleri	2013-2017
Projenin Toplam Bütçesi	71.000

Proje Özeti:

Bu proje ile bölgesel olarak Konya'da, 1987'den beri devam eden tritikale çalı malarının devam ettirilmesi ve elde edilen materyallerin incelenerek tane ve ot için uygun çeşitlerin geliştirilmesi ve bölgesel olarak yayılması amaçlanmaktadır. İlk olarak çeşit adaptasyonu ile başlayan tritikale çalı malarına 2002 yılında başlayan melezleme çalı maları ile devam edilmiştir. Açılan kademelerde (F₂-F₅) çok sayıda materyal, tek başına ve başlı başına sırasıyla çeşitli gözlem ve ölçümler sonunda değerlendirilmeye tabi tutularak, seçilenler bir üst kademeye veya gözlem bahçelerine aktarılacaktır. Bu seçilen materyaller OVD'de, buradan seçilenler de VD'de denenecektir. Verim ve BVD için, yıllara göre değerlendirilmeye, Konya-Merkez ve Çumra başlı olmak üzere yakın çevreler kullanılacaktır. Projeye ortak diğer Enstitülerle tohum durumuna göre F3 kademesi, BVD setleri gönderilecektir. Bu enstitülerden gelen sonuçlara göre seçimlere karar verilecektir. Bölgemizde kıtlık tritikale tane ve ot üretiminde etkili olan biyotik ve abiyotik faktörlere dayanıklı veya toleranslı, verimli, kaliteli, çeşitli amaçlara uygun, sululu ve kurulu alanlar için yeni çeşitler geliştirmek projemizin ana amacını oluşturmaktadır.

2011-2012 sezonunda yapılan çalışmaların sonucunda 58 adet F1 hattı, 20 adet F2, 45 adet F3 ve 66 adet F4 ve 32 adet F5 seçimi yapılarak tarlaya ekimi yapılmıştır. 49 adet hat gözlem bahçesinden seçilerek on verim denemesi 3 tekerrürlü olarak 7x8 eksik latis düzeninde ekimi yapılmıştır. 20 adet hat ve 5 adet cesitten oluşturulan tritikale verim ve bölge verim denemeleri 4 tekerrürlü olarak tesadüf parselleri deneme desenine göre ekimi yapılmıştır. Konya-İçeri Çumra, Karaman ve Konya-Gözü lokasyonlarına TBVD ekimleri gerçekleştirilmiştir. 68 hat ve cesitten oluşturulan TMB merkez elle ekim arazisine 1s 2m olarak ekimi yapılmıştır. Bu güne kadar yapılan çalı malar neticesinde TATLİCAK 97, M KHAM 2002, MELEZ 2001 ve ALPERBEY tritikale çeşitleri tescil edilmiştir. Tritikale ıslahı ile ulusal ve diğer ülkelerle yeni hatların temini ve bu hatların melezlemelerde kullanılmasına devam edilecektir.

Değerlendirmeler: ATK kararları gereğince Kalite ve Teknoloji bölümünden Dr. Aysun G. AKCACIK ve Bitki Hastalıkları Bölümünden Zir. Muh. İker TOPAL'ın projeye dahil edilmesi konusunda Grup kararı alınmıştır.